

F.t.l. om køb på kredit

antages, at mindre erhvervsdrivende ofte kan have vanskeligt ved at vurdere juridiske kontraktsvilkår, vil de formentlig gennemgående være bedre rustet end en gennemsnitsforbruger til at vurdere de økonomiske vilkår. Det kan i den forbindelse nævnes, at oplysningspligt på andre områder også er begrænset til kun at angå forbrugerforhold, jfr. herved lovforslagets bestemmelser om oplysningspligt ved kontokøb og § 5 i lov nr. 252 af 8. juni 1977 om mærkning og skiltning med pris m. v., som kun omfatter skiltning og reklamering, der henvender sig til forbrugere. Tilsvarende begrænsning er foretaget i den svenske lovgivning om kreditkøb, ligesom heller ikke det norske forslag til lov om kreditkøb indeholder regler om oplysningspligt i erhvervskøb.

På denne baggrund har justitsministeriet ikke fundet tilstrækkelig anledning til at udstrække oplysningspligten til erhvervsmæssige køb.

2°. Kreditkøbsudvalget har som nævnt ovenfor under pkt. 3.a. overvejet, om sælgerens pligt til at give oplysninger om kreditomkostninger og kreditvilkår også bør omfatte oplysning om kreditomkostninger angivet som en *effektiv årlig rente*, dvs. angivet som en årlig rente i forhold til kreditbeløbet (kontantprisen ÷ udbetalingen) og beregnet under hensyn til afdrag, der skal betales i løbet af kredittiden.

Formålet med en pligt til at oplyse køberen om den effektive årlige rente er at give denne grundlag for at kunne bedømme, hvilke udgifter kreditydelsen som sådan medfører. Den effektive rente giver altid udtryk for den samlede pris for at låne 100 kr. i et år og udtrykker således omkostningerne ved en kredit uafhængig af kredittens størrelse, afdragsform m.v. Tænker man sig f. eks., at kreditkøbsprisen er 1.100 kr. og kontantprisen 1.000 kr., og at afbetalingstiden er 1 år med udbetaling af lige store afdrag hver måned, vil mange umiddelbart mene, at kreditomkostningerne på 100 kr. udtrykt som en årlig rente bliver 10 pct. Dette er rigtigt, hvis man beregner renten af det oprindelige kreditbeløb (1.000 kr.). Tager man imidlertid hensyn til, at kreditbeløbet i virkeligheden bliver reduceret i takt med indbetalingen af afdrag, bliver den effektive årlige rente ca. 20 pct., fordi sælgerens fordring gennemsnitligt svarer til halvdelen af kreditbeløbet.

Som nærmere redegjort for under pkt. 3.a. har et flertal i udvalget udtrykt sympati for at indføre en pligt til at oplyse køberen om den effektive årlige rente, men har af forskellige grunde afstået fra på det foreliggende grundlag at stille forslag

herom. To medlemmer af udvalget har frarådet, at der stilles krav herom, jfr. betænkningen s. 37, medens to medlemmer går ind for, at det pålægges sælgeren at oplyse den effektive rente. De to sidstnævnte medlemmer har uddybet deres opfattelse i en udtalelse, som er optaget som bilag 9 f til betænkningen, s. 270-280.

Under høringen er en række organisationer, som særlig varetager forbrugerinteresser, gået ind for, at det bør pålægges sælgeren at give køberen oplysning om kreditomkostningerne beregnet som en effektiv årlig rente, medens en række erhvervsorganisationer, herunder pengeinstitutternes organisationer, har fundet, at der er så stærke grunde, som taler imod indførelse af krav om pligt til at oplyse den effektive rente, at man må fraråde, at der stilles krav herom.

Til støtte for, at sælgeren skal oplyse den effektive rente, er navnlig anført, at vederlaget for kreditten uden oplysning om effektiv rente er meget uoverskueligt for forbrugeren, når der dels er tale om en nominal rente, dels om andre omkostninger, som f. eks. stiftelsesomkostninger, provisioner, opkrævningsgebyrer og administrationsgebyrer. Oplysning om den effektive rente fortæller umiddelbart forbrugeren, hvad der er den egentlige pris for kreditten. Ved kreditkøb er der ofte tale om en høj effektiv rente, som køberen næppe har været klar over. Den effektive rente gør det endvidere lettere for forbrugeren at sammenligne forskellige sælgeres kredittilbud. Oplysning herom kan derfor gavne konkurrencen og i sig selv virke sanerende på de ofte meget høje kreditomkostninger.

Som begrundelse for, at der ikke bør indføres pligt til at give oplysning om den effektive årlige rente, er især blevet anført, at den effektive rente er et uegnet middel til at finde frem til det fordelagtigste kreditkøbstilbud, særlig hvis forhandlerne holder forskellig kontantpris, samt at beregningen af den effektive rente kan være endog særdeles kompliceret. Erfaringer fra udlandet viser, at oplysning om den effektive rente nødvendiggør udarbejdelse af omfattende og indviklede tabelværker, som mange sælgere vil savne forudsætningerne for at benytte korrekt. Det betydelige merarbejde for sælgeren, som vil være en følge af et krav om oplysning af den effektive rente, står ikke i et rimeligt forhold til oplysningens værdi for køberen, ligesom der vil være talrige muligheder for fejl. Uanset om der udarbejdes tabeller, vil der være mange tilfælde, hvor tabellerne ikke kan anvendes, fordi parterne ønsker at indgå individuelle aftaler, der ikke passer til tabellerne, og i så fald vil beregninger på disse betydelige matematiske forkunskaa-